

Valori și Atitudini în Educație pentru o Europă Incluzivă
2019-1-BE02-KA201-060238

DEMOCRAȚIE

Magna Carta, prima constituție scrisă din istorie, poate fi considerată cel mai important pas al lumii înspre libertate. Magna Carta este un document care a schimbat cursul istoriei, un act prin care regele Ioan al Angliei („Ioan fără de Țară”) a renunțat la puterea sa nelimitată, acceptând supremația legii în dauna propriilor doleanțe.

Anglia în secolele XI-XII

Nemulțumirile privitoare la instituția monarhică au început odată cu asediul normand asupra Angliei, în 1066. În contextul asediului, atât baronii, cât și alți cetățeni au avut de suferit din punct de vedere financiar. Baronii, care și-au pierdut treptat averile, s-au revoltat în multiple rânduri împotriva regalității, însă revoltele cele mai eficiente au fost cele din timpul regelui Ioan. Resorturile lor principale au ținut de viclenia, lăcomia, egoismul și incompetența manifestate de regele Ioan, fiul lui Henric al II-lea, în perioadele de război. Monarhul, care nu punea opreliști în calea propriilor dorințe și poftă, a condus astfel la pierderea subită a autorității tronului, însă greșelile sale s-au dovedit a fi în beneficiul întregii lumi. Restricțiile inutile impuse de regele Ioan, precum taxele funciare, cele vamale și impozitele pentru serviciul militar, percepute pentru extinderea propriei averi, au împovărat deopotrivă aristocrația și cetățenii. „Ioan fără de Țară”, aflat în conflict cu papa Inocențiu al II-lea, s-a văzut înfruntat concomitent de papalitate și de baroni. Instituția ecleziastică și nobilimea au decis să acționeze la unison, însă nu au cauzat probleme prea mari monarhului până la momentul în care s-a decis că împărțășania nu va mai fi oferită în Anglia. Astfel, regele Ioan plătea un preț mare pentru aroganța manifestată în relație cu papalitatea. „Ioan fără de Țară”, copleșit de muștrări, avea să aibă parte de o surpriză majoră în călătoria sa înspre papă întreprinsă în scopul de a rezolva criza astfel iscată. Atunci când monarhul s-a întors, în 1214, înfrânt într-o manieră zdrobitoare, dar nu surprinzătoare, de regele Filip al Franței, baronii au profitat de moment și l-au învinuit pentru dezastru. Clericii și nobilimea juraseră solemn că îl vor trage pe rege la răspundere, indiferent de costurile acestei decizii. După izbucnirea unei prime revolte

la Stanford, în 1215, baronii au cucerit Londra pe 17 mai. Admițându-și înfrângerea, „Ioan fără de Țară” a semnat Magna Carta pe pajiștea de la Runny, în 1215. După adoptarea acesteia, un număr de copii au fost încredințate clericilor și familiilor nobiliare.

Deși pentru început doar clericii și nobilii au beneficiat de pe urma drepturilor oferite, treptat toți cetățenii au avut de câștigat odată cu dobândirea noilor drepturi și libertăți. Fiecare rege încoronat avea obligația să accepte documentul, care a fost aprobat de 44 de ori în total, până la moartea lui Henric al V-lea. Această convenție, extinsă în sens democratic, a fost adoptată de numeroasă țări, cel mai notabil chiar de Statele Unite, care au preluat și adoptat articole ale tratatului.

Cele mai importante articole din Magna Carta

- 1) Niciun om liber nu poate fi arestat, încarcerat, lipsit de bunuri, exilat sau ucis în absența temeiului legal în vigoare.
- 2) Dreptatea nu poate fi cumpărată sau întârziată și niciun cetățean liber nu va fi lipsit de dreptate.
- 3) Nicio taxă, cu excepția celor prevăzute de lege, nu poate fi colectată în temeiul posesiei sau al forței fără consultarea unui consiliu compus din înalți clerici și nobili.

Articolul 39 din Magna Carta

Magna Carta este compusă din 63 de articole, multe dintre ele importante, însă importanța articolului 39 este remarcabilă, întrucât acesta constituie baza sistemului de drept contemporan.

Articolul 39 prevede că: „Niciun om nu poate fi arestat sau încarcerat sau deposedat de proprietăți sau ostracizat sau exilat sau rănit în orice altă manieră în absența unei judecăți legale și a unei condamnări din partea unor semeni ai săi conform legilor acestei țări”.

Consecințele Magna Carta

- Nobilimea feudală și-a consolidat poziția împotriva regelui.
- Prin intermediul acestui document, Anglia și-a început tranziția către sistemul parlamentar.

- Este unul dintre cele mai importante documente din istorie, libertățile oferite cetățenilor deschizând calea pentru numeroase drepturi individuale.

Supraviețuirea Magnei Carta („Marele Edict”) ca document istoric

Doar patru copii din Magna Carta (dintr-un total de 47) au supraviețuit.

- 1) Una se regăsește la catedrala din Salisbury.
- 2) Două se află la British Museum.
- 3) Una se află la catedrala din Lincoln.

În februarie 2015, Consiliul Local din Kent a anunțat că cercetătorii au descoperit un exemplar original al Magnei Carta în arhivele municipale de la Kent City History and Library Center (KHLC). Sophie Ambler, cercetătoare în cadrul Proiectului Magna Carta, a explicat că documentul reprezintă a 24-a copie datată în 1215.